

2019/1 Sayılı Genelgede Başlamış İşlem Uygulaması - GGM

T.C. - Gümrükler Genel Müdürlüğü - 17.05.2019 Tarihli 44461320 Sayılı Yazı - 2019/1 Sayılı Genelgede Başlamış İşlem Uygulaması

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

17.05.2019 / 44461320 DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere 2018/10 sayılı Genelgeyi yürürlükten kaldıran 22.01.2019 tarihli, 2019/1 sayılı "Kıymet kriterli gözetim uygulaması"na ilişkin Genelge, ilgide kayıtlı dağıtımlı yazımız ile duyurulmuştur. 2019/1 sayılı Genelgenin yürürlük tarihinden önce "başlamış işlem" mevcut ise yükümlü lehine olan genelge hükümlerinin tesis edilip/edilmemesi noktasında bazı gümrük idarelerimiz nezdinde yaşanan tereddütler, 26.04.2019 tarihli, 43806651 sayılı yazımız ile Bakanlığımız Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.

Adıgeçen Genel Müdürlükten alınan ve bir örneği ilişikte gönderilen 13.05.2019 tarihli, 44298257 sayılı yazıda ise; 2019/1 sayılı Genelgenin yürürlüğe girdiği 22.01.2019 tarihinden sonraki işlemler için 2019/1 sayılı Genelge hükümleri uyarınca işlem yapılması, bu tarihten önce 2018/10 sayılı Genelge uyarınca işlem yapılmakla birlikte henüz kesinleşmemiş işlemler yönünden 2019/1 sayılı Genelge hükümleri uyarınca işlem yapılmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

13.05.2019 / 44298257 GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi yazınızda özetle; "Kıymet kriterli gözetim uygulaması" konulu Genelgenin yayım ve yürürlük tarihi olan 22/01/2019 tarihinden önce başlamış olan işlemlere uygulanıp uygulanmayacağı hususunda taşra idarelerinde tereddüt hâsıl olduğu, Diğer yandan, Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Ahmet AKDEMİR, Gümrük ve Ticaret Müfettişi Özgür DANACI ile Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı Emir Mete BAYRAMOĞLU tarafından düzenlenen 16/08/2018 tarihli ve 315-A/07 sayılı Cevaplı Raporun 7 nci maddesi uyarınca, IM011699-02/02/2018, IM036953-

09/04/2018 ve IM055944-29/05/2018 sayı/tarihli serbest dolaşıma giriş beyannameleri muhteviyatı 7326.90.98.00.19 GTİP'de beyan edilen eşyaların 7318.19.00.00.00 GTİP'de beyan edilmesi gerektiğine ilişkin talimat uyarınca 18/05/2018 tarihli ve 2018/10 sayılı (mülga) "Kıymet kriterli gözetim uygulaması" konulu genelgenin 3 üncü maddesi gereğince ilgili firmadan gözetim belgesi ibraz edilmesinin talep edildiği, yükümlüsünün 20/11/2018 tarihli ve 39045501 kayıt sayılı dilekçesi ile söz konusu beyannameler muhteviyatı eşyaların GTİP'inin doğru beyan edildiği ve bahsi geçen eşyaların gözetim belgesine tabi olmadığına belirtilmesi üzerine mülga 2018/10 sayılı Genelge'ye istinaden ilgili Müdürlükçe 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235/1-c maddesi uyarınca 24/12/2018 tarihli ve 18350300CK008674 sayılı ceza kararı ile anılan Kanunun 235/4 üncü maddesi uyarınca 24/12/2018 tarihli ve 2018/11 sayılı "Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararı" tatbik edildiği, yükümlüsünce para cezası kararına ilişkin uzlaşma talebinde, "Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararı"na karşı 04/01/2019 tarihli ve 40441172 kayıt sayılı dilekçe ile itirazda bulunulduğu, yükümlüsünden alınan 25/01/2019 tarihli 41088627 kayıt sayılı dilekçe ile 22/01/2019 tarihli ve 2019/1 sayılı Genelgenin 2 nci maddesine istinaden gözetim kıymetinden kaynaklı farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesine dair taraflarına süre verilmesi yönünde talepte bulunulduğu, her ne kadar yükümlüsüne ilgili ceza kararları tebliğ edilmiş olsa da, söz konusu alacak kesinleşmemiş olduğundan mezkur kararların iptal edilerek yükümlü lehine olan 2019/1 sayılı Genelge'nin 2 nci maddesi hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı noktasında tereddüt hâsıl olduğu, Genel Müdürlüğünüzce yapılan değerlendirmede; ilgili genelgenin yürürlük tarihi olan 22/01/2019 tarihinden sonraki işlemler için 2019/1 sayılı Genelge hükümlerinin tesis edilmesi ancak, bu tarihten önce "başlamış işlem" mevcut ise yükümlü lehine olan genelge hükümlerinin tesis edilmesinin uygun olacağı görüşlerine yer verilerek Genel Müdürlüğümüz görüşlerinin bildirilmesi istenilmekte olup, konuya ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşlerine aşağıda yer verilmektedir.

Mülga 2018/10 sayılı Genelge'de; "2004/7304 sayılı İthalatta Gözetim Uygulaması Hakkında Karar ve ilgili gözetim tebliğleri kapsamında gümrük idarelerinde yapılan işlemlerle ilgili olarak gümrük idarelerince aşağıda belirtilen esaslara göre işlem yapılması uygun bulunmuştur:

1) Gözetime tabi eşyanın ithali sırasında gözetim belgesi ibraz edilmesi durumunda bu belgeye istinaden eşyanın serbest dolaşıma girişi sağlanacaktır.

2) Gümrük Yönetmeliği'nin 180 inci maddesi kapsamında yapılan kontrollerde, Gözetim Belgesi olmadığı halde beyan edilen kıymetin ilgili tebliğde belirtilen kıymete ulaşmaması durumunda, yükümlüden Ekonomi Bakanlığından söz konusu eşya için Gözetim Belgesi temin etmesi istenir. Yükümlü ek kıymet beyanı ile ithal eşyasının kıymetinin ilgili tebliğde belirtilen kıymete ulaşmasını da sağlayabilir. Bu durumda eşyanın serbest dolaşıma girişinde gözetim belgesi aranılmayacaktır. Söz konusu ek beyan, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 61/3 üncü maddesi ile Yönetmeliğin 113 üncü maddeleri çerçevesinde yükümlüyü bağlayan esasları kapsamakta olup; BİLGE programında usulüne uygun olarak “Yurt Dışı Diğer Giderler” altında yapılabilecektir. Mükellefin ek kıymet beyanı sonucu oluşan kıymet, eşyanın nihai kıymeti olarak değerlendirilerek, başka bir işleme gerek kalmaksızın serbest dolaşıma giriş rejimi işlemleri tamamlanacaktır.

Ancak sonrasında 4458 sayılı Kanunun 211 nci maddesine göre geri verme ve kaldırma talebinde bulunan yükümlüler, 2004/7304 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar'ın 4 üncü maddesinde yer alan “İleriye yönelik gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra ‘Gözetim Belgesi’de aranır.” hükmü gereğince Ekonomi Bakanlığından ilgili eşya için alacakları Gözetim Belgesini ibraz etmek zorundadır. Kanunun 242 inci maddesinin dördüncü fıkrası doğrultusunda, idari yargı mercilerine başvuru yolu açıktır.

3) İkincil ve sonradan kontroller neticesinde eşyanın farklı GTİP'lerde olduğunun tespiti sonucunda belirlenen yeni GTİP'lerde yer alan eşyanın gözetime tabi olması veya gözetime tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında gözetim belgesinin ibraz edilmemiş olması durumlarında -5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren hususlar mahfuz olmak üzere- gözetim belgesi talep edilmesi gerekmektedir.

4)Yapılan ikincil ve sonradan kontroller sonucu eşyanın vergilendirme unsurlarında herhangi bir aykırılık olmamasına karşın, beyan edilen kıymetin ilgili Gözetim Tebliğindeki kıymetten düşük olduğunun anlaşılması halinde, gümrük idaresince yükümlülere bu husus bildirilir. Yapılan bildirimden sonra otuz gün içinde yükümlü tarafından farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesi halinde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendi ve 4 üncü fıkrası uyarınca işlem tesis edilmez.” düzenlemesine yer verilmiştir. Söz konusu Genelge, 2019/1 sayılı Genelge'yle yürürlükten kaldırılarak anılan Genelge'de, “Bilindiği üzere, 2004/7304 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar'ın 4 üncü maddesinde yeralan “İleriye yönelik

gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra ‘Gözetim Belgesi’de aranır.” Hükmü gereğince yükümlüler, İthalat Genel Müdürlüğü’nden ilgili eşya için alacakları gözetim belgesini gümrük idarelerine ibraz etmek zorundadırlar. 2004/7304 sayılı Karar ve ilgili gözetim Tebliği kapsamında gümrük idarelerinde yapılan işlemlerle ilgili olarak gümrük idarelerince aşağıda belirtilen esaslara göre işlem yapılması uygun bulunmuştur:

1) Gözetim belgesi gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresince aranır. Elektronik ortamda düzenlenen gözetim belgeleri için Tek Pencere Sistemi tarafından verilecek 23 haneli belge numarası ile belge tarihi yükümlü tarafından beyannamenin 44 nolu kutusunda “Belge Referans No” ve “Belge Tarihi” alanlarında beyan edilir. Eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen kıymetten düşük olması durumunda, eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen düzeye çıkmasını sağlayacak şekilde yurtdışı diğer gider beyan edilmesi halinde yükümlüden gözetim belgesi ibrazı istenilmez. Gümrük Yönetmeliği’nin 180 inci maddesi kapsamında yapılan kontrollerde, gözetim belgesinin beyan edilmediği ve beyan edilen kıymetin ilgili tebliğde belirtilen kıymete ulaşmadığının tespit edilmesi halinde, yükümlünün talebi üzerine beyan edilen kıymetin ilgili tebliğde belirtilen gözetim kıymetine yükseltilmesine yönelik beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir. Söz konusu ek beyan, 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 61/3 üncü maddesi ile Yönetmeliğin 113 üncü maddeleri çerçevesinde yükümlüyü bağlayan esasları kapsamakta olup; BİLGE programında usulüne uygun olarak “Yurt Dışı Diğer Giderler” altında yapılır. Yükümlünün ek kıymet beyanı sonucu oluşan kıymet, eşyanın nihai kıymeti olarak değerlendirilerek, başka bir işleme gerek kalmaksızın serbest dolaşıma giriş rejimi işlemleri tamamlanır. Yükümlünün bu şekilde işlem yapılmasını talep etmemesi halinde, Gümrük Yönetmeliği’nin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemler tekemmül ettirilir.

2) Teslimden sonra yapılan kontroller sonucunda, eşyanın gözetime tabi olduğunun ve bu şartın karşılanmadığının anlaşılması halinde, gümrük idaresince yükümlüye bu husus bildirilir. Bildirimin ulaştığı tarihten itibaren, yükümlü tarafından otuz gün içinde farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesi durumunda, ilave herhangi bir işlem tesis edilmez. Aksi takdirde, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemler tekemmül ettirilir.

3) Beyanın tescili aşamasında gözetim tebliğinde yer alan kıymete ulaşılmasını sağlayacak şekilde veyahut eşyanın tesliminden önce ya da sonra gerçekleştirilen kontroller sonucunda yurtdışı gider beyan edilerek buna tekabül eden ithalat vergilerinin ödenmesi sonrasında, Gümrük Kanunu uyarınca geri verme başvurusunda bulunulması, bu başvurunun idarece reddi işlemine karşı dava açılması ve davanın idare aleyhine sonuçlanması sebebiyle yargı kararı mucibince geri verme işleminin yapılması durumunda, yükümlünün gözetim belgesi sunulmaksızın işlem yapmasına izin verilmesini temin eden ek beyanın ortadan kalktığı ve beyanın başlangıcındaki duruma dönüldüğü izahıtan vareste bir husustur. Bu durumda, gözetim belgesinin teminine yönelik olarak Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemler tekemmül ettirilir.

4) Serbest dolaşıma giriş rejimi, kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi, dahilde işleme rejimi kapsamı geri ödeme sistemi ile şartlı muafiyet sistemi kapsamı işletme malzemesi ithali hariç olmak üzere, sair gümrük rejimlerinin kullanımına yönelik tescil edilen gümrük beyannamelerinde beyan edilen eşya kıymetinin ilgili gözetim tebliğinde belirtilen kıymete ulaşmaması durumunda, gözetim belgesi ve ilave yurtdışı gider şartı aranmaksızın işlemler tamamlanır.” düzenlemesine yer verilmiştir.

Her iki düzenleme karşılaştırıldığında, 2018/10 sayılı Genelge’nin bir ve ikinci bentleri ile 2019/1 sayılı Genelgenin bir ve üçüncü bentlerinin, 2018/10 sayılı Genelge’nin dördüncü bendi ile 2019/1 sayılı Genelgenin ikinci bendinin aynı paralelde olduğu müşahade edilmektedir. Bununla birlikte, söz konusu 2019/1 sayılı Genelge’yle (ikinci bendiyle), yapılan ikincil ve sonradan kontroller neticesinde eşyanın farklı GTİP’de ve yeni GTİP’de yer alan eşyanın da gözetime tabi olduğunun tespit edilmesi halinde -5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren hususlar mahfuz olmak üzere- yükümlüden gözetim belgesi talep edileceği yönündeki düzenleme yürürlükten kaldırılarak, bu tür durumlarda, gümrük idaresince yükümlüye bu hususun bildirileceği, bu bildirimin ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesi durumunda ilave herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği, aksi takdirde, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemlerin tekemmül ettirileceği düzenlenmiştir.

İlgi yazınızda belirtilen somut olayda, ithale konu eşyanın farklı bir GTİP’te tespit edilmesi üzerine mülga 2018/10 sayılı Genelge’nin 3 üncü bendi, “3) İkincil ve sonradan kontroller neticesinde

eşyanın farklı GTİP'lerde olduğunun tespiti sonucunda belirlenen yeni GTİP'lerde yer alan eşyanın gözetime tabi olması veya gözetime tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında gözetim belgesinin ibraz edilmemiş olması durumlarında -5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren hususlar mahfuz olmak üzere- gözetim belgesi talep edilmesi gerekmektedir.” çerçevesinde yükümlüden gözetim belgesi talep edildiği, söz konusu beyannameler muhteviyatı eşyaların GTİP’inin doğru beyan edildiği ve bahsi geçen eşyaların gözetim belgesine tabi olmadığına belirtilmesi üzerine mülga 2018/10 sayılı Genelge’ye istinaden ilgili Müdürlükçe 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235/1-c ve 235/4 üncü maddeleri uyarınca idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verildiği, yükümlüsünce para cezası kararına ilişkin uzlaşma talebinde, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararına karşı 04/01/2019 tarihli ve 40441172 kayıt sayılı dilekçe ile itirazda bulunulduğu, yükümlüsünden alınan 25/01/2019 tarihli 41088627 kayıt sayılı dilekçe ile de 22/01/2019 tarihli ve 2019/1 sayılı Genelgenin 2 nci maddesi, “2) Teslimden sonra yapılan kontroller sonucunda, eşyanın gözetime tabi olduğunun ve bu şartın karşılanmadığının anlaşılması halinde, gümrük idaresince yükümlüye bu husus bildirilir. Bildirimin ulaştığı tarihten itibaren, yükümlü tarafından otuz gün içinde farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesi durumunda, ilave herhangi bir işlem tesis edilmez. Aksi takdirde, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi ve 2016/9 sayılı Genelgede belirtilen usuller takip edilerek alınacak sonuca göre işlemler tekemmül ettirilir.” düzenlemesine istinaden gözetim kıymetinden kaynaklı farklılığa ilişkin vergilerin ödenmesine dair taraflarına süre verilmesi yönünde talepte bulunulduğu belirtilmektedir.

Hukuk kuralları (genel olarak) yürürlüğe girdiği zaman ile yürürlükten kalktığı zaman arasında gerçekleşen olaylara uygulanmak durumundadır. Bu bağlamda, düzenleyici idari işlemler de yürürlüğe girdiği andan başlayarak hukuki etkilerini doğurur ve yürürlük tarihinden sonraki olaylara ve yürürlük tarihinde halen devam eden durumlara uygulanabilirler.

Söz konusu 2019/1 sayılı Genelgenin ikinci bendiyle, fark vergilerin ödenmesi halinde ilave başkaca bir işlem yapılmayacağı yönünde düzenleme getirildiği dikkate alındığında, belge ibraz edilememesi nedeniyle ortaya çıkacak yaptırımlar karşısında, yürürlüğe konulan düzenlemenin lehe bir düzenleme olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen maddi ve hukuki tespitler çerçevesinde; 2019/1 sayılı Genelgenin yürürlüğe girdiği 22/01/2019 tarihinden sonraki işlemler için 2019/1 sayılı Genelge hükümleri uyarınca

işlem yapılması, bu tarihten önce 2018/10 sayılı Genelge uyarınca işlem yapılmakla birlikte henüz kesinleşmemiş işlemler yönünden 2019/1 sayılı Genelge uyarınca işlem yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Av. Suavi ÖNAL Genel Müdür V.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü

03.04.2019 / 43135658 GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi (c)' de kayıtlı yazılarında; '2019/1 sayılı "Kıymet kriterli gözetim uygulaması" konulu Genelgeye ilişkin tereddütlere yer verildiği, ancak gerek ilgili gümrük müdürlükleri gerekse Bölge Müdürlüğümüzce bahse konu tereddütlere ilişkin değerlendirmelere yer verilmediği, bu itibarla, konuya ilişkin Bölge Müdürlüğümüz mütalaasının beklenildiği' belirtilmiştir.

Bölge Müdürlüğümüzce yapılan değerlendirme neticesinde;

- 1-) Anılan mer-i Genelgenin hükümlerinin Genelgenin yayım tarihi olan "22/01/2019" tarihinden önceki başlamış olan işlemlere uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin, Genelgelerin, yasa ve yönetmeliklerin uygulanmasında yol göstermek, herhangi bir konuda aydınlatmak, dikkat çekmek üzere ilgililere gönderilen yazı olduğu ve söz konusu Genelgede bu husus da herhangi bir kısıtlayıcı hüküm olmadığı göz önüne alındığında, 2019/1 sayılı Genelgeden önce başlamış işlemler hakkında da 2019/1 sayılı Genelgede belirtilen hükümlerin uygulanması gerektiği,
- 2-) Söz konusu Genelge'nin 3. maddesinde ikmalî talimatlandırılan işlemlere ilişkin; (Gözetim Belgesi talep edilmesi ile ibraz edilmemesi halinde işlemlerin 2016/9 sayılı Genelge uyarınca işlem tesisi) idari dava açılabilmesi için, önce tüm idari itiraz yollarının tüketilmesi gerektiğinden, bahsi geçen hususun ikmalinin, yükümlünün idareye yapacağı her itiraz aşamasında yerine getirilebileceği, yani ihtirazı kayıt dilekçesi verildiği veya geri verme başvurusu yapıldığı tarihten itibaren ikmal edilmesinin uygun olacağı, işlemin dava konusu edilmesinin veya dava sunucunun beklenmesine lüzum olmadığı;

Ayrıca, ihtirazı kayıt dilekçesi verilmesi veya geri verme kaldırma talebinde bulunulması halinde geçici depolama veya antrepolarda bulunan firmaya ait eşyalara ilişkin açılacak yeni serbest dolaşıma giriş beyannamelerinde "yurtdışı giderler kısmına" fark kıymetin beyan edilmesi

durumunda Gözetim Belgesi talep edilerek mi yoksa mevcut beyana göre mi işlemlerin ikmal olunacağı tereddüdüne ilişkin ise; Gözetim Belgesi talep edilerek işlemlerin ikmalinin uygun olacağı,

3-) Söz konusu Genelge kapsamında, Gözetim Belgesi talep edilen firmaların ortaklarının başkaca bir firma kurarak veya ortak olarak veya firmanın unvan değişikliği yoluna gidilerek veya eşyanın başka bir firmaya devredilmek suretiyle devredilen firma üzerinden serbest dolaşıma giriş işlemlerini yapmak istemeleri durumunda, yeni oluşan tüzel kişiliğin bu haliyle anılan Genelge hükümlerinden faydalanma hakkına engel olunamayacağı göz önüne alındığında, bu durumlarda Gözetim Belgesi ibrazının talep edilmesinin uygun olacağı düşünülmekte olup bu yönde söz konusu Genelgede mevzuatsal düzenlenmenin yapılması gerektiği, değerlendirilmektedir. Bu itibarla, yukarıda belirtildiği üzere uygulamada yeknesaklığın sağlanması açısından konunun bir kez de Makamlarınca değerlendirilerek talimatlarının bildirilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Gereğini takdir ve tensiplerine arz ederim.

Hasan EKEN Bölge Müdürü